

AZƏRBAYCAN DİLÇİLİYİNDƏ SİNONİMLİK MƏSƏLƏSİ

Müxtəlif fonetik tərkibə malik, məzmunca bir-birinə yaxın və nisbətən fərqli semantik mənalar ifadə edən, eyni morfoloji funksiya daşıyan sözlər qrupuna sinonimlər deyilir.

Sinonimlər və onu təşkil edən sözlər qrupu haqqında müxtəlif cür təsniflər vardır. Əsasən dublet-sinonimlər, ideoqrafik sinonimlər və nəhayət, üslubi sinonimlər kimi üç əsas bölgü altında öyrənilməsi münasib görülür [8]. Və yaxud dubletlər, mütləq sinonimlər və ya tam sinonimlərdən bir termin olaraq bəhs edilir [9].

Sinonimlər və onların müxtəlif növləri ilə bağlı Azərbaycan dilçiliyində də münasibətlər fərqlidir. Müasir Azərbaycan dilinin leksikologiyasından əsaslı şəkildə bəhs edən dilçi-alimlərimizin eyni və yaxın mənalı sözlər qrupu haqqında fikirlərinin müqayisəsində bir sıra cəhətlər ortaya çıxır.

B.Çobanzadə sözlər arasında ümumiyyətlə mənə dəyişməsindən bəhs edərkən mənənin genişlənməsi, mənənin darlaşması və mənənin intiqalı adı ilə üç bölgü verir [3, 186-188]. Adları ilə aydınlaşan bu bölgülərin hər birinə aid nümunədən bizə belə aydın olur ki, bunlar bir-birini əvəz edən sözlər kimi də işlənir. Yəni burada mənə genişlənməsi (*arşlan-cəsur, tülkü-hiyəlgərlik...*) və darlaşmasına (*göy-tanrı, qara-yer*) aid nümunələri üslubi sinonimlər, mənənin intiqalını isə müəllif yersiz söz bolluğu kimi (*dubletlər və ya paralelizmlər olaraq!* - H.N.) dəyərləndirsə də, ümumi verilən nümunələrdən də görünür ki, burada, yəni mənənin intiqalında dubletlər (*səma-asiman-göy, siyah-qara*) olmaqla yanaşı, sinonimik cərgə təşkil edən sözlər də vardır (*dərya-dəniz-bəhr, kişi-insan-adam*).

Azərbaycan dilçiliyində bir dilçilik anlayışı olaraq sinonim terminindən ilk olaraq S.Cəfərov bəhs etmiş və onları işlənmə üsullarına görə dörd yerə ayırmışdır [1, 31-44]: -eyni məfhumları bildirənlər (*qolbağı - bilərzik*); -bir məfhumun çox yaxın mənalarını bildirənlər (*gözəl - göyçək*); -bir məfhumun nisbətən uzaq mənalarını bildirənlər: (*hündür - uzun*); -mənaca yaxın olan sinonimlər (*çörək - lavaş - fətir*).

S.Cəfərov həmin əsərin təkmilləşdirilmiş variantı olan sonrakı nəşrində (1982) dubletlərdən ayrıca bəhs edir və nümunələr əsasında eyni mənalı sözlər qrupunun nəzərdə tutulduğunu verir. Onlardan bəzilərinin mənşəyi müxtəlif olan: *universitet-darılfünun, eynək-çəsmək, ağ-bəyaz, bahar-yaz...*, bəzilərinin isə arxaikləşmiş: *ayaq-qədəm, aydır-deyir, nəsnə-sey...* sözlər hesabına yarandığını və mətnə görə neytral, müxtəlif şəraitdə mənə fərqi yaratmadan bir-birini əvəz edə bildiyini yazır. Mütləq və nisbi sinonimlərin yalnız adı çəkilir. Mütləq sinonimlərin əsl sinonimlər kimi nəzərdə tutulduğu anlaşılır, nisbi sinonimlər adı altında isə üslubi sinonimlərə aid müxtəlif bədii nümunələr verilir: *sadəlikdə-adilikdə, mayası-duzu...* Bundan əlavə, sadəcə yaxın, hətta cüzi yaxın mənalar daşıyan, funksiyaca müxtəlif sözlərin bircə işlənməsi kimi nümunələrdən də bəhs olunur ki, adı çəkilməsə də, bu da bildiyimiz kvazisinonimlərə uyğun gəlir: *daş-qaya, ev-imarət-saray...* [2, 27-35].

Qeyd edək ki, S.Cəfərov əslində mütləq və nisbi sinonimləri məhz üslubi çalarlıq kimi izah etsə də, onun "sinonimlər eyni məfhumun ancaq çox yaxın və nisbətən fərqli mənalarını ifadə edə bilmək xüsusiyyətinə malikdir" [2, 27] fikri və hər iki nəşrdə xüsusi qeyd etdiyi "sinonimlərin bir məfhumun çox yaxın mənaları ifadə etdiyi və bir məfhumun nisbətən yaxın mənaları bildirməsi" fikri hesab edirik ki, sinonimlərin mütləq - nisbətini duymaq və qəbul etmək hissindən irəli gəlir. Və yalnız bu xətti istiqamətdə inkişafdan kənar olan eyni, yaxın və ya oxşar mənalı sözlərin sinonim sözlər ola bilmədiyini qənaətini də təsdiqləyir.

Ə.Dəmirçizadə də sinonimlər mövzusunda toxunmuş və onun ən vacib əlaməti kimi sözlər arasında ümumiləşdirici bir əsas mənənin olmasını göstərmişdir [4, 120-134]. Sinonimlərə verdiyi tərifdə isə: "əsas mənəsinə görə mütləq və ya nisbi eyniyyət təşkil edən" ifadəsini işləmişdir. Eyni zamanda sinonimləri işlənmə dərəcəsinə görə fərqləndirərək sərbəst və sabit sinonimlər adı altında təsnif etmiş, birinciyə geniş dairədə işlənənləri, ikinciyə isə ona nisbətəndə dar sahədə işlənənləri aid etmişdir və bu sıraya *qırmızı (sərbəst) - al, qızıl (sabit)* nümunələrini vermişdir ki, göründüyü kimi, bunlar da mütləq və nisbi sinonimləri ifadə edir.

T.Əfəndiyeva sinonimlərin 2 növünü göstərir: -ideoqrafik və ya semantik, - üslubi və ya emosional-ekspres [5, 41-71]. İdeoqrafik sinonimləri semantikasına görə fərqlənən (*ev - daxma - koma*), üslubi sinonimləri isə üslubi çalarlığına görə fərqlənən (*istəmək - sinov getmək*) sözlər kimi göstərir. Burada fərdi-üslubi sinonimlərdən danışılır ki, onlar yazıçının yaratdığı sözlər qrupudur. Bu cür sinonimlər yalnız polisemiya vasitəsilə yaranır: *kasıblar - fağırlar - yoxsullar - məzlumlar - aclar - möhtaclar - ac-yalavaclar - əlsiz-ayaqsızlar - lat-lütlər - çılpaqlar - acqarınlar - avamlar*. Kontekstual (və ya situativ) sinonimlər məsələsinə də toxunulur ki, buraya *Nə gözəl, nə şirin kəlamları var* misrəsindəki *gözəl* və *şirin* sözlərini göstərir.

H.Həsənov da sinonimlikdən geniş bəhs edərək, onu sözün yaxşı mənasında, bütün leksik və qrammatik tərəfləri ilə çək-çevir etmişdir [6, 121-144]. Bizim üçün maraqlı məqamlar isə, göründüyü kimi, konkret olaraq sinonimik cərgəni təmsil edən sözlərin təsnifi məsələsidir ki, müəllifin bu istiqamətdə tədqiqi də hərtərəflidir.

H.Həsənovun sinonim sözləri bir-birini əvəz etmə münasibətinə görə tam və natamam əvəzlənməyə bölməsi, birinciyə dubletləri, ikinciyə isə sinonimləri aid edərək elə onun əsas göstəricisi kimi mətnə bir-birini tam əvəz edə bilməməsi kimi cəhətləri verməsi dubletlərin sinonimlikdən kənar bir anlayış olduğunu ifadə edir.

Bundan əlavə, burada yaxın mənalı sözləri mütləq (*ağrı-azar, iri-böyük, uşaq-körpə*) və nisbi (*cild-rəng*) sinonimlərə bölür və bu bölgü nümunələr əsasında eynilə S.Cəfərovda verilənlər kimi dərk edilir. Üslubi sinonimlərin isə ancaq mətn

¹⁰⁸ Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, BDU-nun müəllimi. hesanova.nahide.m@gmail.com

daxilində yarandığı göstərilərək bir adı da kontekstual sinonimlər (*boş və mənasız, dincəlsin... sakit olun!..*) verilir. Həmçinin kvazisinonimlər (*isti-qaynar-coşqun, uca-hüündür-yekə*) də xüsusi olaraq bir termin kimi göstərilir, lakin verilən misallarda xüsusi qeyd etdiyimiz nümunələr kimi bəzi yanlışlıqlar da vardır.

B.Xəlilovda da sinonimlik bəhsini əhatə edə biləcək bütün anlayışlara toxunulur [7, 177-187]. Qeyd edək ki, bunları sinonimlik haqqında buraya qədər edilən tədqiqatlar içərisində ən dolğun bölgü və izahlar kimi qəbul etmək olar. Burada mütləq (*rəfiq-dost, sinn-yaş, ulaq-eşşək, güc-qüvvət*) və nisbi (*yüksək-hüündür, zərif-incə, nəm-yaş*) sinonimlər mənə çalarlığına və üslubi rəngarəngliyinə görə fərqləndirilir və nümunələrdən görüldüyü kimi birincilər dubletlərə, ikincilər isə elə sinonim sözlərə uyğun gəlir. Maraqlıdır ki, müəllif məhz bu xüsusiyyətləri əsas tutaraq onların iki növünü müəyyənləşdirir: ideoqrafik və üslubi sinonimlər. Üslubi rəngarəngliyinə görə fərqlənən, daha çox üslubla bağlı olan, eyni zamanda loru sözlər, arxaizmlər, dialektizmlər və sairədən də ibarət olan sözlər üslubi sinonimlərə (*yalvarmaq-ləlimək, döymək-budamaq*) aid edilir. İdeoqrafik sinonimlər isə “fikrin bütün incəliyinin dəqiq ifadə olunmasına xidmət edən sinonimlər” kimi verilir, lakin buradakı misallarda da qeyd etdiyimiz nümunələrdə olduğu üzrə (*dost-aşna, kol-kos, söz-söhbət, böyük-nəhəng-yekə*) uyğunsuzluq vardır. Bir də leksik dubletlər (*qovun-yemiş, aktiv-fəal, ispanaq-şomu, bibər-istiöt...*) haqqında ayrıca danışılaraq nə mənə, nə də üslubi cəhətdən fərq olmayan sözlər kimi izah edilir.

Bütün yazılanları nəzərə alaraq sinonimlər və onları yaradan sözlər qrupunun təsnifini bir daha nəzərdən keçirmək istərdik. Sinonimlər ifadə vasitələrinə görə leksik və qrammatik olmaqla iki növə ayrılır: leksik sinonimlər və qrammatik sinonimlər. Leksikologiyanın predmeti lüğəvi mənaya malik sözlər olduğu üçün bizim tədqiqat obyektimiz də məhz leksik sinonimlərdir.

Bildiyimiz kimi, sinonimlər özlüyündə bir mənə qrupunu ifadə etmək baxımından *sinonimik cərgə* yaradır. Sinonimik cərgədə əsas mənəni dolğun ifadə edən aparıcı sözə *dominant söz* deyilir. Məsələn, *ürək-könül-qəlb, gözəl-göyçək-qəşəng*də birincilər dominantdır. Həmin dominant (!) sözün əsasında leksik sinonimlər mənə yaxınlığı dərəcəsinə görə iki cür qruplaşır: **mütləq sinonimlər** – yaxınmənalı sözlər cərgəsində bir-birini daha çox əvəz edə bilən sözlərdir; **nisbi sinonimlər** - yaxınmənalı sözlər cərgəsində bir-birini qismən, nisbətən əvəz edə bilən sözlərdir. Məsələn, *ürək-qəlb-könül, iri-böyük-yekə-nəhəng, nökar-qul-muzdur, dava-savaş-hərb* kimi nümunələrdə 1 və 2-ci sözlər mütləq sinonimlər kimi, axırıncı sözlər isə əsasən də birinci verilənlərlə nisbi münasibətdə özünü göstərir. Burada əsas məsələ dominant sözün mənə yükünə bağlı olaraq bir-birini əvəz etmə dərəcəsidir. Beləliklə, mütləq və nisbilik sinonimik cərgə daxilində müəyyənləşə bilən bir göstəricidir və sinonimlik anlayışının əsasında durur. Mütləq sinonim dominant sözə ən yaxın olan və daha çox əvəz edə bilən, nisbi sinonimlər sinonimik cərgə içərisində “ən yaxın olan”dan sonra gələn digər sözlər olur.

Mütləq sinonimlər: *Coşqun-təlatümlü, dərd-qəm, od-alov, qüvvət-güc, ayrılıq-hicran, arzu-dilək ...*

Hər şeydə *fərəh, sevinc, təravət*

Artıq oyanıb gülür təbiət (A.Şaiq)

Qəlbimdə *qasırğalar, fırtınalar* coşaydı... (M.Müşfiq)

Yazan qızın adı nəydi, ilahi

Yaddan çıxıb *sifəti də, üzünü də* (R.Rövşən)

Nisbi sinonimlər: *Kədər-ələm, uzaq-iraq, od-atəş, alov-atəş, fırtına-tufan, taqət-güc, üz-sima-çöhrə-camal, itirmək-azmaq...*

Mitillərinin hamısını söküb *küncü, bucağı* qazıq-qazıq eləyibsiniz (Ə.Vəliyev); Xanpərinin rütbəsi *əksilir*, inadı *azalırdı* (Ə.Vəliyev)

Bundan başqa leksik sinonimlərin içərisində **üslubi və ideoqrafik (kvazisinonimlər)** sinonimlər də vardır.

Üslubi sinonimlər - müəyyən mənə çalarlıqları ilə üslubi funksiya daşıyan sözlərə deyilir. Bu tipli sinonimlik təşkil edən sözlər mətndən kənarında ayrı-ayrı sözlər qrupunu təşkil edir və hər birinin öz sinonimik cərgəsi vardır. Məsələn, *yuva-ocaq-xaraba-cəhənnəm, üz-bəniz-surət, yalan-puç, möhkəm-mətin*. Üslubi sinonimlər bəzən eyni sintaktik suala malik olan həmcins üzvlərin bir məqsədə xidməti zamanı da formalaşa bilər.

Qoy *uzansın gecə, geciksin səhər, bu saat, bu dəm*

Heç *yana, heç yerə* mən tələsmirəm (S.Vurğun)

Dərin bir dəryadır şair xəyalı

Götürdüm boynuma *şəri, babalı* (R.Rza)

İndi Bakı gənclərcün *işıq və bilik* mənbəyi olmuşdur. (M.Hüseyn)

Üslubi məqsədlə yaradılan bu tipli sözlər içərisində **kontekstual sinonimlər** anlayışı da vardır ki, bunlar üslubi sinonimin bir qoludur. Kontekstual sinonimlər üslubi sinonimlərdən fərqli olaraq, yalnız kontekst, mətn, ifadə daxilində bir-birinə yaxınlığını ifadə edir. Üslubi sinonimlərin də yaxınmənalılığı mətn daxilində reallaşır, lakin bu sözlər mətndən kənarında da artıq öz semantik oxşarlıqlarını vərdiş etdirmiş, üslubi bir xətt açmış sözlərdir. Kontekstual sinonimlər isə mətndən kənarında heç bir şəkildə bir cərgəyə daxil ola bilmirlər.

Osa mənə öyrədir təbiətin dilini,

Onun *sirli dilini, çətin dilini* (B.Vahabzadə)

Hətta bəzi misallarda söz ustaları tərəfindən istisna hal olaraq müxtəlif qrammatik funksiyalı sözlərin də bir mənə hasarına xidmət edən sözlər kimi işlədildiyini görürük:

Köhnə yastıq kimi başımın altı

Saralmış günlərim, *köhnə* günlərim (M.Araz)

Yağış mənim, boran mənim, qar mənim

Uçurum mənim, keçid mənim, dar mənim... (Z.Yaqub)

İdeoqrafik (kvazisinonimlər) – bunlar müəyyən məna yaxınlığından çox, oxşar funksiyalar daşıyan sözlər qrupudur. Həmin sözlər arasında məna fərqi onların həcmində, formasında, əhatə etmə dərəcəsinə və s. bu kimi artan və ya azalan nisbət sırası ilə özünü göstərir. Məsələn, *söz-söhbət, çörək-lavas-fətir, qohum-qardaş...* **İdeoqrafik - dəva-dərman, şəkər-şərbət, meyvə-bar, çörək-fətir-lavas**

Sinonimlik mövzusunda xüsusi yer alan anlayışlardan biri də **dubletlər**dir. Dubletlər, ümumiyyətlə, “sinonimlərin bir növüdürmü, ya tam eyni mənalı, tam bir-birini əvəz edə bilən sözlər qrupu kimi semantik deyil, sırf leksik vahiddirmi”, həmçinin “paralelizmlərlə (söz paralelləri) eyni funksiyalı sözlərdirmi” kimi sualların izahını tələb edən bir termdir.

Dubletlər – forması ilə bərabər, mənşəyi və ya mənbəyi də müxtəlif olan tam eyni mənalı sözlərdir. Dubletlər məna fərqi yaratmadan bir-birini əvəz edə bilən sözlərdir. Məsələn, *bahar-yaz, bica-yersiz, gözlük-eynək*. Lakin bəzi dilçi- alimlərin fikirlərinə görə eyni mənadan çıxış edən sözlər müxtəlif şəraitdə məna fərqi yaradarsa, bunlar artıq dublet sayıla bilməz. Ümumiyyətlə, müasir ədəbi dilimizdə dublet anlayışı uyğunsuz bir termin hesab olunur. Belə ki, əsasən milli-alınma və ya arxaik-ümumişlək sözlər hesabına yaranan bu sözlər qrupundan birincisində leksik paralellər şəklində ehtiyac olanlar qalmışdır ki, onların da əksəriyyətində istər-istəməz üslubi funksionallıq görünür. İkincisi isə yenə ya milli-alınma, ya da bir zamanlar paralel işlənmiş sözlərdir.

Yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, bəzən dubletlərlə mütləq sinonimləri termin olaraq eyni sözlər qrupunun adı hesab edirlər. Məsələnin ən yanlış tərəfi də budur. Mütləq sinonimlər qeyd etdiyimiz kimi, sinonimik cərgəyə daxil ola bilən sözlər sırasındadır. Yuxarıda göstərdiyimiz müəyyən müəlliflərin əsərlərində də mütləq və nisbi məhz yaxın mənalı sözlər qrupunun əsasında təyin edilə bilən bir məfhum kimi götürülür. Dubletlər isə bir-birinin eyni olan sözlərdir. Bu sözlər qrupunda semantik ayrıntılar olmur.

Beləliklə, deyə bilərik ki, semasiologiyada sinonimlik adı altında öyrənilən dubletlər əslində “yaxın mənalı” sözlər qrupuna aid edilə bilməz. Mütləq və nisbi sinonimlər sinonimik cərgəni təşkil edən xalis “yaxın mənalı” sözlər qrupu olaraq bu bəhsin əsas predmeti olur. Üslubi (və kontekstual) və ideoqrafik (və ya kvazisinonim) sinonimlər isə həmin “yaxın mənalı” sözlərin əsasında müəyyənləşdiyinə görə onları da sinonimliyin təsnifi prinsiplərindən kənar tutmaq olmaz.

İSTİFADƏ OLUNMUŞ ƏDƏBİYYAT

1. Cəfərov S. Müasir Azərbaycan dilinin leksikası. Bakı: Azərbaycan Universiteti, 1956
2. Cəfərov S. Müasir Azərbaycan dili, II hissə, Leksika. Bakı: Şərqi-Qərb, 2007
3. Çobanzadə B. Seçilmiş əsərləri. Beş cildə, V cild. Bakı: Şərqi-Qərb, 2007
4. Dəmirçizadə Ə. Azərbaycan dilinin üslubiyyatı. Bakı, 1962
5. Əfəndiyeva T. Azərbaycan dilinin leksik üslubiyyatı. Bakı: Elm və təhsil, 2012
6. Həsənov H. Müasir Azərbaycan dilinin leksikası. Bakı: Nurlan, 2005
7. Xəlilov B. Müasir Azərbaycan dilinin leksikologiyası. Bakı: Nurlan, 2008
8. Леканга П.А. Типы синонимов: синонимы-дублеты, идеографические синонимы – Современный русский литературный язык. М., 2009 (textologia.ru)
9. Лемов А.В. Тождественны ли дублеты – синонимы? - ISSN 2075-99082 Историческая и социально-образовательная мысль. Том 7 №3, 2015 (cyberleninka.ru)

Açar sözlər: sinonimlik, mütləq və nisbi sinonimlər, üslubi sinonimlər, ideoqrafik sinonimlər, dubletlər, məna yaxınlığı

Ключевые слова: синонимия, абсолютные и относительные синонимы, стилистические синонимы, идеографические синонимы, дублеты, близость значения.

Key words: synonymy, absolute and relative synonyms, stylistic synonyms, ideographic synonyms, doublets, closeness of meaning

Azərbaycan dilçiliyində sinonimiya məsələləri

Xülasə

Bildiyimiz kimi, sinonimlik geniş anlayışdır. Belə ki, burada bir-birini müxtəlif üsullarla əvəz edən və ya edə bilən sözlər qrupu daxil edilir. Elə bu baxımdan da dubletlər, mütləq və nisbi sinonimlər, üslubi və kontekstual sinonimlər, ideoqrafik (kvazisinonim) sinonimlər kimi anlayışlar yaranır. Lakin onların təsnifatında formal olaraq bölgülər eyni olsa da, mahiyyəti etibarilə fərqli yanaşmalar var.

Bir qayda olaraq, sinonimik cərgəyə daxil olan sözlər məfhum eyniliyinə, məna fərqliliyinə xidmət etməlidir. Buna görə də, dubletlər oxşar adlar bəhsinə aid edilsə də, sinonim sözlər deyillər. Mütləq və nisbi sinonimlər eyni sinonimik cərgə daxilində bir-birini əvəz edə bilmək dərəcələrinə uyğun ayrılır. Üslubi və kontekstual sinonimlər isə yalnız mətn daxilində öz sinonimik potensialını göstərə bilər. Bütün hallarda dubletlərdən fərqli olaraq, mütləq və nisbi, üslubi və kontekstual sinonimlər əvəz etmə xüsusiyyətini və bu əvəz etmədəki ayrıntılarını kontekstə uyğun olaraq aydınlaşdırır. İdeoqrafik sinonimlər isə mənaca bu sıraya daxil ola bilməsə də, eyni məfhumdan çıxış edib funksiyaca oxşarlığına görə “kvazi” şəkildə sinonimliyə yaxınlaşır.

Проблема синонимии в азербайджанском языкознании

Резюме

Как известно, синонимия – это широкое понятие. Так, сюда относятся отдельные группы слов, заменяющие или способные заменить друг друга различными способами. Именно в связи с этим и возникают такие понятия, как дублеты, полные и относительные синонимы, стилистические и контекстуальные синонимы, идеографические

синонимы (квазисинонимы). Однако если в их классификации, хотя и формально, соблюдается сходство, то с точки зрения содержательности существуют различные подходы.

Как правило, слова, входящие в синонимический ряд, должны быть тождественными по смыслу, но разными по форме. Поэтому дублеты, несмотря на то, что они относятся к схожим единицам, не являются синонимичными словами. Абсолютные и относительные синонимы дифференцируются по степени взаимозаменяемости внутри одного и того же синонимического ряда. А стилистические и контекстуальные синонимы проявляют свой синонимический потенциал только в определенном контексте. В отличие от дублетов, во всех случаях особенности замены абсолютных и относительных, стилистических и контекстуальных синонимов, а также ее вариативность зависят от контекста. В свою очередь, семантически не входящие в этот ряд, но тождественные по своей функциональности и связанные по значению идеографические синонимы приближаются к синонимии в форме «квази».

The problem of synonymy in Azerbaijani linguistics

Summary

As you know, synonymy is a broad concept. Therefore, here are separate groups of words that replace or can replace each other in various ways. And in connection with this are arises such concepts as doublets, full and relative synonyms, stylistic and contextual synonyms, ideographic synonyms (quasi-synonyms). However, if in their classification, although formally, similarities are observed, then from the point of view of content, there are different approaches.

As a rule, the words included in the synonymous series should be identical in meaning, but different in form. Therefore, doublets, despite the fact that they refer to similar units, are not synonymous words. Absolute and relative synonyms are differentiated by the degree of interchangeability within the same synonymic series. In addition, stylistic and contextual synonyms show their synonymic potential only in a certain context. Unlike doublets, in all cases, the features of the replacement of absolute and relative, stylistic and contextual synonyms, as well as its variability depend on the context. In turn, semantically not included in this series, but identical in their functionality and related in meaning, ideographic synonyms approach synonymy in the form of “quasi”.

RƏYÇİ: dos. E.Vəliyeva